

[Undervisningsministeren.]

Ministeren. Chefen er ikke pensionsberettiget. Tanken er nærmest at lønne ham med en ikke ubetydelig Grundløn og lade Resten komme gennem Tantième, hvis der bliver et Overskud, indtil en vis ret høj Grænse. Teaterchefen faar den fulde kunstneriske Myndighed og det fulde kunstneriske Ansvar. Han faar tillige den økonomiske Myndighed og det økonomiske Ansvar, med den Begrænsning, som følger af dette Tremandsudvalgs Tilstedeværelse som Bestyrer af Kapitalen og dets Ret til under visse Forhold at gøre Indstilling til Ministeren. Finder dette Udvalg, at Teaterchefen handler økonomisk ganske uforvarsligt, kan det gøre Indstilling til Ministeren, og saa kan denne paa Grundlag af en saadan Indstilling — han behøver det ikke, men kan det — uden Varsel afskedige Teaterchefen, som ellers er ansat med 1/2 Aars Opsigelse.

Teaterdriften faar saa et fast aarligt Tilskud fra Staten, der i den første Periode — jeg maa her indskyde til Forklaring af, hvad der nu følger, at det er Tanken, at Teatret med Bygninger, Repertoirerettigheder o. s. v. overdrages for en Periode paa højst 5 Aar ad Gangen til denne Institution, dette selvstændige Rettssubjekt „Dobbeltscenen“ —, et fast aarligt Statstilskud, der i den første Periode bliver 750 000 Kr., 3/4 Million, dog at det allerførste Aar, Overgangsaaet, hvor man maaske ikke med fuld Ret kan vente, at de praktiske økonomiske Foranstaltninger, som er Meningen med den nye Styreform, kan være gennemført, sættes Tilskuddet op til 850 000 Kr., men dernæst de fire følgende Aar, hvis man tager en 5-aarig Periode, hvad der i hvert Fald foreløbig er Tanken, 750 000 Kr. aarlig. I de følgende Perioder maa det aarlige Tilskud ikke overstige 750 000 Kr.; men det kan nedsættes, hvis Teatret gaar saadan, at der viser sig at være Grund til at nedsætte det.

Denne Sum 750 000 Kr. som fast aarligt Tilskud er ikke grebet ud af Luften; den er beregnet paa Grundlag af en nøje, en saa omhyggelig Budgettering som muligt. Udgangspunktet var den Budgettering, som blev forelagt Rigsdagen, da Dobbeltsceneplanen blev gennemført her, idet saa Tallene er ført å jour efter det sidste Aars Regnskab. Jeg tror, at denne Sum er fastsat hverken for højt, saa at den giver Anledning til unødigt Flothed, eller for lavt, saaledes at den kan føre til en vis Ligeledthed, fordi man dog ikke kan slippe igennem med den. Jeg tror, den er

ansat saa nøgternt, paa Grundlag af saadanne positive Kendsgerninger, at man kan komme igennem dermed.

Det vil altsaa betyde en aarlig Besparelse for Statskassen af ca. 800 000 Kr.; det skulde være den økonomiske Vinding for Staten ved dette Lovforslags Gennemførelse. I Virkeligheden — ja, jeg skal ikke lægge megen Vægt derpaa, men vil dog lige nævne det — faar Staten jo noget af sit Tilskud tilbage i Form af Teaterskat, Statsafgift. Den er i Øjeblikket for det kongelige Teaters Vedkommende noget over 200 000 Kr., men vil, naar Dobbeltscenen træder i Kraft, efter Beregningen udgøre en 375 000 Kr., altsaa Halvdelen af det Tilskud, som det er Meningen, Staten aarlig skal yde.

Man vil fra nogle Sider vel mene, at det er for lidt. Jeg saa forleden Dag en yngre Komponist skrive i et Teaterblad, at Fejlen ved den nuværende Ordning var ikke, at Underskuddet var for stort; nej, Fejlen var, at Underskuddet var for lille; man skulde fra Teatrets Side have gjort Underskuddet meget større, saa kunde man have skabt Teater med Skuespil, med Kunstnere, med Operaer og det hele, og saa skulde det nok være blevet populært. Ja, saadan kan man jo ogsaa se paa det.

Man henviser ogsaa til, hvilke overordentlig store Bidrag der ydes særlig til Operaer i visse tyske Byer og ogsaa andre Steder. Det er ogsaa rigtigt, at der mange Steder fra Stat og Kommune vises meget stor Offervillighed, og det kan jo kun paaskønnes af dem, det skatter god Kunst.

Men jeg tror nu — man har ellers tidt bebrejdet mig, at jeg var tilbøjelig til at ynde Flyvefærden, at se overlegent paa mange Ting —, jeg tror nu, at her gør vi vel i at holde os paa Jorden, og til den danske Jord, og jeg tror ikke, en Nyordning af det kongelige Teaters Forhold praktisk talt er mulig, uden at vi mindst kommer til en saadan Begrænsning af Statens aarlige Tilskud, som der her er Tale om. Jeg tror, at et Forslag, der gik væsentligt ud derover, alene af den Grund vilde være umuligt, at det var politisk uigennemførligt.

Man maa ikke glemme, at der er Hundredtusinder af danske Medborgere, som aldrig har sat deres Fod i det kongelige Teater og aldrig kommer til at gøre det, og som dog er med til at bære den Byrde, som nu de 1 600 000 Kr.s Underskud er.

Men paa den anden Side mener jeg, at der er Grund til at yde Teatret en